

BERETNING

om

forvaltningsrevisionen
for perioden fra den 1. januar 2016
til den 31. december 2016
i henhold til kravene
fra UNDERVISNINGSMINISTERIET

hos

Sydslesvigsk Vælgerforening - SSW
Flensborg

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
I. GENERELT	35
II. FORVALTNINGSREVISION	37
1. Sparsommelighed	37
2. Produktivitet og effektivitet	38
3. Projekter	38
III. REVISIONSPÅTEGNING	39
IV. REVISORS HABILITETSERKLÆRING MV.	41
Landsstyrelsens stillingtagen til revisors eventuelle kritiske bemærkninger og væsentlige anbefalinger i revisionsprotokollatet	42

BILAG

Regnskabsberetning 2016	<u>Bilag I</u> Side 1 - 11
Årsberetning af SSWs regnskab for 2016	<u>Bilag II</u>
Afrapportering for resultataftale 2016 mellem Sydslesvigudvalget og Sydslesvigsk Vælgerforening (SSW)	<u>Bilag III</u> Side 1 - 7
Særbetingelser fra BDO AG Wirtschaftsprüfungsgesellschaft og almindelige ordrebetingelser for revisorer og revisionselskaber	<u>Bilag IV</u> Side 1 - 2

I. GENERELT

**Sydslesvigsk Vælgerforening - SSW
Flensborg**
(i det følgende også kaldt „parti“),

skal i henhold til kravene fra UNDERVISNINGSMINISTERIET få foretaget en revision af en uafhængig tredjemand. Vi, BDO AG Wirtschaftsprüfungsgesellschaft/Flensborg, har af landssekretæren Martin Lorenzen fået til opgave under inddragelse af bogføringen at revidere partiets regnskabsberetning for 2016 og at gennemføre en forvaltningsrevision samt at aflægge beretning af dette.

Vi har - på flere forskellige datoer - i tidsrummet fra maj 2017 til september 2017 foretaget revisionerne i partiets forretningslokaler i Flensborg og i vores lokaler i Flensborg.

Vores revision omfattede partiets regnskabsberetning 2016 i henhold til den tyske lov § 23, stk. 2, nr. 1 Parteiengesetz (PartG) og bogføringen. Om resultaterne af vores revision aflægger vi rapporten "beretning om revision af regnskabsberetning 2016 for Sydslesvigsk Vælgerforening i henhold til § 23, stk. 2, 1., i den tyske partilov". Regnskabsberetningen 2016 for partiet vedlægges som bilag I.

På vegne af landsstyrelsen har landssekretær Martin Lorenzen og bogholder Karin Hahn-Wullf givet os alle de oplysninger og al den dokumentation, som vi har ønsket, og landsstyrelsen har den 12. september 2017 over for os bekræftet fuldstændigheden heraf samt fuldstændigheden af bogføringen og regnskabsberetningen i en skriftlig erklæring.

Revisionen blev gennemført i overensstemmelse med de tyske principper for korrekt revision (revisionsstandard PS 710), som er fastlagt af Institut der Wirtschaftsprüfer in Deutschland e. V., Düsseldorf (IDW). Ifølge det skal revisionen planlægges og gennemføres på en sådan måde, at urigtigheder og krænkelse, som har en væsentlig indvirkning på det billede af partiets aktiver og passiver, dets økonomiske stilling og resultatet, som bliver formidlet gennem regnskabsberetningen under iagttagelse af principperne for korrekt bogføring, bliver opdaget med tilstrækkelig sikkerhed.

Ved fastlæggelsen af revisionshandlingerne blev der taget hensyn til vores viden om dets økonomiske og retlige omgivelser samt til forventningerne til eventuelle fejl. Som et led i revisionen blev effektiviteten af det regnskabsrelaterede interne kontrolsystem samt dokumentationen og oplysningerne i bogføringen og i nedenstående regnskabsberetninger hovedsagelig bedømt på basis af stikprøver.

Vores revision har i henhold til partilovens § 29, stk. 1, begrænset sig til oplysningerne i regnskabsberetningerne og til landsforbundets bogføring og bogføringen i de ti nedenstående områdebaserede forbund/foreninger, som vi især har udvalgt ud fra regionale og størrelsesmæssige kriterier:

Amtsforbundet for Flensborg by,
amtsforbundet for Rendsborg-Egernførde,
amtsforbundet for Slesvig-Flensborg,
amtsforbundet for Nordfrisland,

lokalforeningen for Nord District (amtsforbundet for Flensborg by),
lokalforeningen for Skovby (amtsforbundet for Slesvig-Flensborg),
lokalforeningen for Skovlund (amtsforbundet for Slesvig-Flensborg),
lokalforeningen for Tarp (amtsforbundet for Slesvig-Flensborg),
lokalforeningen for Svans (amtsforbundet for Rendsborg-Egernførde),
lokalforeningen for Sild (amtsforbundet for Nordfrisland).

Oplysningerne i regnskabsberetningerne fra de øvrige underordnede foreninger har vi revideret ligeså lidt, som vi har foretaget en fuldstændig registrering af alle foreninger. Konsolideringen af regnskabsberetningerne fra de lokale forbund/foreninger til regnskabsberetningen for hele partiet har vi kun undersøgt med henblik på den formelle og talmæssige rigtighed.

De pågældende bestyrelser bærer ansvaret for, at bogføringen og opstillingen af landsforbundets og de underliggende områdebaserede forbunds/foreningers regnskabsberetninger er sket i henhold til forskrifterne i partiloven. Regnskabsberetningen for hele partiet blev sammenlagt og underskrevet af landsstyrelsen.

Vore resultater af forvaltningsrevision har vi beskrevet i afsnit II.

For gennemførelsen af revisionsopgaven og for vores ansvar er - også i forhold til tredjemand - særbetingelserne fra BDO AG Wirtschaftsprüfungsgesellschaft (BAB) og de "Allgemeine Auftragsbedingungen für Wirtschaftsprüfer und Wirtschaftsprüfungsgesellschaften" (almindelige ordrebetingelser for revisorer og revisionselskaber) af 1. januar 2017 (AAB), der er vedlagt som bilag III, retningsgivende.

II. FORVALTNINGSREVISION

I overensstemmelse med de alment anerkendte revisionsstandarder (bl.a. bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015) har vi undersøgt Sydslesvigsk Vælgerforening for, om en sparsommelig anvendelse af det tilskud, som sydslesvigudvalget/ det danske UNDERVISNINGSMINISTERIET har givet, er sikret og understøttes af passende tiltag. Hvad angår Sydslesvigsk Vælgerforening, er der tale om et parti i henhold til den tyske lov "Gesetz über die politischen Parteien" Parteiengesetz (PartG). Derfor har vi kun undersøgt, om tiltag og kontrol vedrørende effektiviteten i partiet bliver respekteret uden at tage hensyn til produktivitet.

Landsstyrelsens og udvalgenes opgaver som overvågningsorgan fremgår ud af SSWs forretningsorden, vedtægterne og den tyske lov "Parteiengesetz". Ifølge vedtægternes § 19 tegnes partiet af landsstyrelsen. Partiets forretninger varetages af Landssekretariatet, som ledes af landssekretæren, der vælges af hovedudvalget.

1. Sparsommelighed

Sydslesvigsk Vælgerforeningen (SSW) repræsenterer som regionalt mindretalsparti de politiske interesser for det danske mindretal og de nationale frisere. Med henblik på varetagelse af danske kulturelle opgaver og til understøttelse af det almindelige politiske arbejde modtager Sydslesvigsk Vælgerforening tilskud fra sydslesvigudvalget/ det danske UNDERVISNINGSMINISTERIET. For regnskabsåret 2016 har Sydslesvigudvalget i henhold til Sydslesviglovens § 2, stk 5 bevilget et tilskud på i alt EUR 474.072,00 som et kontant tilskud.

Det er partiets interesse at omgås de modtagne tilskud og gaver sparsommeligt, for at kunne udføre et succesrigt politisk arbejde. Målet med det politiske arbejde er at varetage det danske mindretals interesser, og i tilfælde af valg at opnå det bedst mulige resultat for partiet.

Partiet opnåede i regnskabsåret 2016 et overskud på EUR 1.660,06 (se revisionsberetning 2016, bilag I, blad 1).

I alt har SSWs indtægter i 2016 været EUR 6.988,52 højere end i 2015, således at partiets samlede indtægter var EUR 648.417,01. Dermed er indtægterne i sammenligning med året før konstant. Partiets udgifter er meget afhængige af, om der i det pågældende år har været valg til landdagen eller kommunerne. For året 2016 udgør de samlede udgifter EUR 646.765,95 og er dermed forhøjet markant med EUR 70.061,66 i forhold til året før. Dette skyldes dels højere udgifter til valgkampe på EUR 63.042,73 og EUR 15.118,50 højere personaleomkostninger. Udgifter til almindeligt politisk arbejde er i samme periode faldet med EUR 6.691,92. Udgifter inden for løbende forretningsdrift er konstant.

Årsagen i stigningen af personaleomkostningerne er overenskomstmæssige stigninger i lønnen og en timemæssig opprioritering af stillingen som amtssekretær i Slesvig-Flensborg amt. Stigninger i udgifter til valgkampe skyldes frivillige bidrag til overborgmesterkampen i Flensborg. På grundlag af resultatet udgør partiets nettoformue EUR 307.283,46.

Overskuddet fra året sammen med formuen fra foregående år, er øremærket til gennemførelse af de kommende valgkampe i 2017 og 2018.

Ved en fortløbende kontrol af omkostningerne tilstræbes der en forbedring af indtjeningsevnen. Partiet vil vinde nye medlemmer. SSW har ved udgangen af 31.12.2016 3.394 medlemmer, hvilket er 156 mindre end året før.

I forhold til de gældende regler i virksomhederne samt behandling af rejseomkostninger inklusiv kilometerpenge, skal det fastlægges om disse er i overensstemmelse med de skattemæssige krav i Tyskland. De danske skattemæssige bestemmelser i denne sammenhæng ligner i grundtræk de tyske bestemmelser. Derved bliver disse også overholdt, så længe de ikke støder mod den aktuelle tyske skatteretlige lovgivning. Såfremt der er tale om begrundede undtagelsestilfælde, kan der afviges fra den gældende maksimalsats for udgifter for rejseomkostninger, dog skal dette på forhånd godkendes af direktionen.

Konklusion

Som resultat af vores revision kan vi konkludere, at partiet har anvendt det modtagne tilskud sparsommeligt og sagligt korrekt. Uden en sparsommelig anvendelse af tilskud kan partiet ikke udføre succesrige valgkampe. Som tegn på at partiet har omgået modtagne midler sparsommeligt er årets resultat positiv.

2. Produktivitet og effektivitet

Et partis produktivitet kan ikke måles som ved en produktionsvirksomhed. Dog er det vores opfattelse, at de gode valgresultater kan anvendes som tegn på en god og effektiv arbejdsmåde. Her henviser vi til, at finansieringen af partier i Tyskland måles ud fra partiernes valgresultater, hvilket har indflydelse på opnåelse af tilskud.

I organisationsplanen for partiet, som vi er i besiddelse af, er arbejdsområder, kompetencer og ledelsesbeføjelser blevet nærmere fastlagt på korrekt vis og i overensstemmelse med partiets behov. Efter behov foretages der en organisatorisk tilpasning til de ændrede forhold.

Planlægningsområdet opfylder partiets krav og behov. Der udarbejdes for hvert kommende regnskabsår en budgetplan, som skal godkendes af landsstyrelsen. Landsstyrelsens får løbende rapporter fra landssekretariatet finansbogholderi. Afvigelserne fra planen bliver systematisk undersøgt af ledelsen for økonomiområdet. Vederlag faktureres fuldt ud og hurtigt. Betalingsfrister bliver jævnlige overvåget.

Investeringerne planlægges på en rimelig måde af Landssekretariatet i forbindelse med udarbejdelsen af og drøftelserne vedrørende budgettet. Landsstyrelsen godkender dem. Der foretages en løbende overvågning af afvigelserne. De bliver specificeret og forelagt for landsstyrelsen.

SSW havde opnået gode valgresultater i de seneste år i kommunalvalgkampen og landdagsvalgkampen. I året 2016 der var frivillige stort udgifter på overborgmestervalg i Flensborg. SSW kunne ved borgmestervalget i 2016 ikke gentage successen fra 2010. I forbindelse med fremtidige valg søger partiet igen gode resultater.

Konklusion

Ved en fortløbende kontrol af omkostningerne og en optimering af forretningsprocesserne tilstræbes der en kontinuerlig forbedring af indtjeningsevnen. De gode valgresultater i de sidste perioder giver anledning til at fastholde, at partiet har omsat de modtagne midler effektivt.

3. Projekter

I året 2016 modtog SSW ingen projekttilskud.

III. REVISIONSPÅTEGNING

Vi har revideret regnskabsberetningen for Sydslesvig Vælgerforening for regnskabsåret 2016, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance, noter og særlige specifikationer. Regnskabsberetningen udarbejdes efter tysk regnskabslovgivning i henhold til Parteigesetz.

Ledelsens ansvar for regnskabsberetningen

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af en regnskabsberetning, der er rigtig, dvs. uden væsentlige fejl og i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde en regnskabsberetning uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Herudover er det ledelsens ansvar, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsberetningen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om regnskabsberetningen på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med tyske standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning, god offentlig revisionsskik, jf. bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabsberetningen er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i regnskabsberetningen. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i regnskabsberetningen, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for foreningens udarbejdelse af en regnskabsberetning, der er rigtig, dvs. uden væsentlige fejl og mangler. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af foreningens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt en vurdering af den samlede præsentation af regnskabsberetningen.

Revisionen omfatter desuden en vurdering af, om der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsberetningen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at regnskabsberetningen for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016 i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 samt tysk regnskabslovgivning. Det er ligeledes vores opfattelse, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsberetningen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Supplerende oplysning om forståelse af revisionen

Foreningen har som sammenligningstal i resultatopgørelsen for regnskabsåret 2016 medtaget resultatbudget for 2016. Resultatbudgettet 2016 har ikke været underlagt revision.

Afrapportering for resultataftale 2016 mellem Sydslesvigudvalget og Sydslesvigsk Vælgerforening

Af partiet har vi fået forelagt Afrapportering for resultataftale 2016 mellem Sydslesvigudvalget og Sydslesvigsk Vælgerforening. Vi har gennemset Afrapportering for resultataftale 2016 og sammenlignet denne med os foreliggende bilag og kendskab.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at Afrapportering for resultataftale 2016 mellem Sydslesvigudvalget og Sydslesvigsk Vælgerforening i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015.

IV. REVISORS HABILITETSERKLÆRING MV.

I henhold til UNDERVISNINGSMINISTERIETS bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer m.v., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget, erklærer undertegnede:

- at vi opfylder de i lovgivningen indeholdte habilitetsbetingelser,
- at vi under vores revision har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om,
- at revisionen ikke har givet anledning til bemærkninger i relation til anvendelse af tilskuddene i overensstemmelse med gældende vilkår,
- at revisionen ikke har givet anledning til bemærkninger vedrørende selskabets opgørelse af refusion og tilskudsgrundlag i overensstemmelse med gældende regler.

Flensborg, den 12. september 2017

BDO AG
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Karsten
Wirtschaftsprüfer

Marquardsen
Wirtschaftsprüfer

Sydslesvigsk Vælgerforening

Til UNDERVISNINGSMINISTERIET

Landsstyrelsens stillingtagen til revisors eventuelle kritiske bemærkninger og væsentlige anbefalinger i revisionsprotokollatet

X	Landsstyrelsen har ingen kommentarer, da revisor hverken har kritiske bemærkninger og/eller væsentlige anbefalinger i revisionsprotokollatet.
	Landsstyrelsen har kommentarer til revisors kritiske bemærkninger og/eller væsentlige anbefalinger i revisionsprotokollatet, jf. nedenfor.

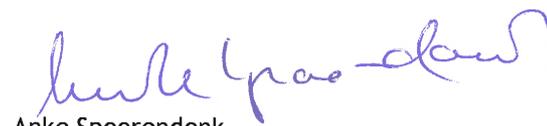
Flensburg, 12. september 2017

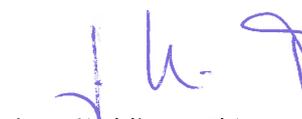
- Landsstyrelsen -

Flemming Meyer
Landsformand

Rüdiger Schulze
1. næstformand

Elke Putzer
2. næstformand

Anke Spoorendonk
1. bisidder

Jette Waldinger-Thiering
2. bisidder

Klaus Peter Knöfler
3. bisidder

Christian Dirschauer
4. bisidder

Sydslesvigsk Vælgerforening

Regnskabsberetning 2016

Sydslesvigsk Vælgerforening

Regnskabsberetning 2016
jf. §§ 23 partilov (PartG)

Sammenfatning jf. § 24, stk. 9 PartG (forsættelse)

Indtægts- og udgiftsregnskab	Beretningsår		Året før	
	€	%	€	%
<u>Hele partiets indtægter</u>				
1. Kontingenter	63.941,00	9,86	65.059,00	10,14
2. Mandatindehaverbidrag og lignende regelmæssige bidrag	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Donationer fra fysiske personer	25.713,35	3,97	13.051,47	2,03
4. Donationer fra juridiske personer	474.285,00	73,15	480.023,45	74,84
5. Indtægter fra virksomhedsaktivitet	0,00	0,00	0,00	0,00
5a. Indtægter fra interesser	0,00	0,00	0,00	0,00
6. Indtægter fra anden formue	2,98	0,00	60,43	0,01
7. Indtægter fra arrangementer, salg af trykte skrifter og offentliggørelser og anden indtægtsgivende aktivitet	1.106,84	0,17	3.225,69	0,50
8. Statsmidler	83.142,70	12,82	80.002,39	12,47
9. Andre indtægter	225,14	0,03	6,06	0,00
<u>Indtægter i alt</u>	648.417,01	100,00	641.428,49	100,00
<u>Hele partiets udgifter</u>				
1. Personaleudgifter	368.234,16	56,94	353.115,66	61,23
2. Materielle udgifter			0,00	
a) inden for løbende forretningsdrift	115.178,42	17,81	116.191,04	20,15
b) til almindeligt politisk arbejde	99.205,23	15,34	105.897,15	18,36
c) til valgkampe	64.138,50	9,91	1.095,77	0,20
d) til formueforvaltning inkl. renter heraf	0,00	0,00	5,69	0,00
e) Renter	0,64	0,00	24,00	0,00
f) Andre udgifter	0,00	0,00	365,98	0,06
<u>Udgifter i alt</u>	646.756,95	100,00	576.695,29	100,00
<u>Overskud (+) eller underskud (-)</u>	+ 1.660,06		+ 64.733,20	

Sydslesvigsk Vælgerforening

Sammenfatning jf. § 24, stk. 9 PartG (forsættelse)

Formueregnskab	Beretningsår	Året før
	€	€
<u>Hele partiets aktivposter</u>		
A. Anlægsaktiver		
I. Materielle anlægsaktiver		
1. Grunde og bygninger	0,00	0,00
2. Forretningsstedsinventar	0,00	0,00
II. Finansielle anlægsaktiver		
1. Kapitalinteresser i virksomheder	0,00	0,00
2. Andre finansielle anlægsaktiver	104,00	104,00
B. Omsætningsaktiver		
I. Tilgodehavender fra statslig delfinansiering	3.140,32	0,00
II. Pengebeholdninger	334.329,32	335.306,14
III. Andre aktiver	1.468,22	1.572,69
Aktiver i alt	339.041,86	336.982,83
<u>Hele partiets passivposter</u>		
A. Hensættelser		
I. Hensættelser til pensioner	0,00	0,00
II. Andre hensættelser	19.000,00	19.000,00
B. Gæld		
I. Tilbagebetalingsforpligtelser fra den statslige delfinansiering	0,00	1.105,59
II. Gæld til kreditinstitutter	0,00	0,00
III. Gæld til andre långivere	0,00	70,50
IV. Anden gæld	12.758,40	11.183,34
Passiver i alt	31.758,40	31.359,43
<u>Hele partiets nettoformue positiv (+) eller negativ (-)</u>	+ 307.283,46	+ 305.623,40

Sydslesvigsk Vælgerforening

Sammenfatning jf. § 24, stk. 9 PartG (forsættelse)

Samlede indtægter, samlede udgifter, overskud og underskud samt nettoformue for de tre niveauer landsforbund, amtsforbund og lokalforeninger

	Samlede indtægter		Samlede udgifter		Overskud eller underskud	
	Beretningsår €	Året før €	Beretningsår €	Året før €	Beretningsår €	Året før €
Landsforbund	584.633,30	584.779,40	568.247,65	524.739,48	+ 16.385,65	+ 60.039,92
Amtsforbund	70.349,80	22.074,48	85.239,01	31.236,66	- 14.889,21	- 9.162,18
Lokalforeninger	30.882,41	39.740,69	30.718,79	25.885,23	+ 163,62	+ 13.855,46
Hele partiet i alt	685.865,51	646.594,57	684.205,45	581.861,37	+ 1.660,06	+ 64.733,20
minus tilskud inden for partiet	37.448,50	5.166,08	37.448,50	5.166,08	0,00	0,00
Hele partiet i alt uden tilskud inden for partiet	648.417,01	641.428,49	646.756,95	576.695,29	+ 1.660,06	+ 64.733,20

	Nettoformue	
	Beretningsår €	Året før €
Landsforbund	158.965,66	142.580,01
Amtsforbund	48.182,45	63.071,66
Lokalforeninger	100.135,35	99.971,73
Hele partiet i alt	307.283,46	305.623,40

Sydlesvigsk Vælgerforening

Regnskabsberetning 2016

	1.	2.	3.	4.	5.	5a.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
	Kontingenter	Mandat-indehaverbidrag og lignende regelmæssige bidrag	Donationer fra fysiske personer	Donationer fra juridiske personer	Indtægter fra virksomhedsaktivitet	Indtægter fra interesser	Indtægter fra anden formue	Indtægter fra arrangementer, salg af trykte skrifter og offentlige og anden inddægtsgivende aktivitet	Statslige midler	Andre indtægter	Tilskud fra forbund/foreninger	Samlede indtægter ifølge nr. 1 - 10
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Landsforbund	19.033,00	0,00	8.158,85	474.072,00	0,00	0,00	2,08	0,00	83.142,70	224,67	0,00	584.633,30
Amtsforbundet for Flensborg by	5.442,00	0,00	11.650,00	0,00	0,00	0,00	0,28	0,00	0,00	0,00	37.250,00	54.342,28
Lokalforeninger	7.206,50	0,00	600,00	213,00	0,00	0,00	0,06	170,00	0,00	0,00	0,00	8.189,56
I alt	12.648,50	0,00	12.250,00	213,00	0,00	0,00	0,34	170,00	0,00	0,00	37.250,00	62.531,84
Amtsforbundet for Slesvig-Flensborg	8.197,50	0,00	2.043,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10.241,00
Lokalforeninger	10.930,00	0,00	2.046,00	0,00	0,00	0,00	0,46	841,00	0,00	0,00	60,00	13.877,46
I alt	19.127,50	0,00	4.089,50	0,00	0,00	0,00	0,46	841,00	0,00	0,00	60,00	24.118,46
Amtsforbundet for Nordfrisland	3.774,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00	138,50	3.912,52
Lokalforeninger	5.032,00	0,00	1.120,00	0,00	0,00	0,00	0,08	0,00	0,00	0,47	0,00	6.152,55
I alt	8.806,00	0,00	1.120,00	0,00	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00	0,47	138,50	10.065,07
Amtsforbundet for Rendsborg-Eg.f.	1.854,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.854,00
Lokalforeninger	2.472,00	0,00	95,00	0,00	0,00	0,00	0,00	95,84	0,00	0,00	0,00	2.662,84
I alt	4.326,00	0,00	95,00	0,00	0,00	0,00	0,00	95,84	0,00	0,00	0,00	4.516,84
I alt Landsforbund	19.033,00	0,00	8.158,85	474.072,00	0,00	0,00	2,08	0,00	83.142,70	224,67	0,00	584.633,30
I alt Amtsforbundet	19.267,50	0,00	13.693,50	0,00	0,00	0,00	0,30	0,00	0,00	0,00	37.388,50	70.349,80
I alt Lokalforeninger	25.640,50	0,00	3.861,00	213,00	0,00	0,00	0,60	1.106,84	0,00	0,47	60,00	30.882,41
Hele partiet i alt	63.941,00	0,00	25.713,35	474.285,00	0,00	0,00	2,98	1.106,84	83.142,70	225,14	37.448,50	685.865,51

Sydslavisk Vælgerforening

Regnskabsberetning 2016

Udgiftsregnskab	1. Personale-udgifter		2. Materielle udgifter						3. Tilskud til forbund/foreninger	4. Samlede udgifter ifølge nr. 1 - 3	Overskud (+) eller underskud (-)
	Personale-udgifter		Materielle udgifter								
	€	€	a) inden for løbende forretningsdrift	b) til almindeligt politisk arbejde	c) til valgkampe	d) til formueforvaltning inkl. renter heraf	e) andre renter	f) andre udgifter			
Landsforbundet	368.192,16	90.022,13	73.706,72	6.187,50	0,00	0,64	0,00	30.138,50	568.247,65	+ 16.385,65	
Amtsforbundet for Flensborg by	0,00	3.114,14	2.986,78	56.399,19	0,00	0,00	0,00	0,00	62.500,11	- 8.157,83	
Lokalforeninger	0,00	1.746,67	2.839,62	663,18	0,00	0,00	0,00	7.250,00	12.499,47	- 4.309,91	
I alt	0,00	4.860,81	5.826,40	57.062,37	0,00	0,00	0,00	7.250,00	74.999,58	- 12.467,74	
Amtsforbundet for Slesvig-Flensborg	0,00	8.245,44	8.634,25	90,33	0,00	0,00	0,00	60,00	17.030,02	- 6.789,02	
Lokalforeninger	42,00	5.431,99	6.308,72	397,30	0,00	0,00	0,00	0,00	12.180,01	+ 1.697,45	
I alt	42,00	13.677,43	14.942,97	487,63	0,00	0,00	0,00	60,00	29.210,03	- 5.091,57	
Amtsforbundet for Nordfrisland	0,00	2.734,81	525,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.260,71	+ 651,81	
Lokalforeninger	0,00	1.080,09	2.897,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.977,73	+ 2.174,82	
I alt	0,00	3.814,90	3.423,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7.238,44	+ 2.826,63	
Amtsforbundet for Rendsborg-Eg.f.	0,00	917,88	1.305,60	224,69	0,00	0,00	0,00	0,00	2.448,17	- 594,17	
Lokalforeninger	0,00	1.885,27	0,00	176,31	0,00	0,00	0,00	0,00	2.061,58	+ 601,26	
I alt	0,00	2.803,15	1.305,60	401,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.509,75	+ 7,09	
I alt Landsforbundet	368.192,16	90.022,13	73.706,72	6.187,50	0,00	0,64	0,00	30.138,50	568.247,65	16.385,65	
I alt Amtsforbundet	0,00	15.012,27	13.452,53	56.714,21	0,00	0,00	0,00	60,00	85.239,01	-14.889,21	
I alt Lokalforeninger	42,00	10.144,02	12.045,98	1.236,79	0,00	0,00	0,00	7.250,00	30.718,79	163,62	
Hele partiet i alt	368.234,16	115.178,42	99.205,23	64.138,50	0,00	0,64	0,00	37.448,50	684.205,45	1.660,06	

Sydslavisk Vælgerforening

Formuerenskab jf. § 24, stk. 6 PartG

Aktivposter	A. Anlægsaktiver				B. Omsætningsaktiver				C. Aktiver i alt (sum af A. og B.)
	I. Materielle anlægsaktiver		II. Finansielle anlægsaktiver		I. Tilgodehavender hos forbund/foreninger	II. Tilgodehavender fra statslig delfinansiering	III. Pengebeholdninger	IV. Andre aktiver	
	1. Grunde og bygninger	2. Inventar til forretningssteder	1. Kapitalintresser i virksomheder	2. Andre finansielle anlægsaktiver					
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Landsforbund	0,00	0,00	0,00	0,00	24,00	3.140,32	186.314,13	934,86	190.413,31
Amtsforbundet for Flensborg by	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17.299,27	0,00	17.299,27
Lokalforeninger	0,00	0,00	0,00	104,00	0,00	0,00	25.539,90	310,61	25.954,51
I alt	0,00	0,00	0,00	104,00	0,00	0,00	42.839,17	310,61	43.253,78
Amtsforbundet for Slesvig-Flensborg	0,00	0,00	0,00	0,00	6,00	0,00	18.803,79	222,75	19.032,54
Lokalforeninger	0,00	0,00	0,00	0,00	8,00	0,00	44.720,33	0,00	44.728,33
I alt	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	0,00	63.524,12	222,75	63.760,87
Amtsforbundet for Nordfrisland	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.343,51	0,00	5.343,51
Lokalforeninger	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22.831,53	0,00	22.831,53
I alt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	28.175,04	0,00	28.175,04
Amtsforbundet for Rendsborg-Eg.f.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.831,88	0,00	6.831,88
Lokalforeninger	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.644,98	0,00	6.644,98
I alt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13.476,86	0,00	13.476,86
I alt Landsforbund	0,00	0,00	0,00	0,00	24,00	3.140,32	186.314,13	934,86	190.413,31
I alt Amtsforbundet	0,00	0,00	0,00	0,00	6,00	0,00	48.278,45	222,75	48.507,20
I alt Lokalforeninger	0,00	0,00	0,00	104,00	8,00	0,00	99.736,74	310,61	100.159,35
Hele partiet i alt	0,00	0,00	0,00	104,00	38,00	3.140,32	334.329,32	1.468,22	339.079,86

Sydslavisk Vælgerforening

Formuerenskab jf. § 24, stk. 6 PartG

Passivposter	A. Hensættelser		B. Gæld					C. Passivposter i alt (sum af A. og B.)	Nettoformue (positiv eller negativ)
	I. Hensættelser til pensioner	II. Andre hensættelser	I. Gæld til forbund/foreninger	II. Tilbagebetalingsforpligtelser fra den statslige delfinansiering	III. Gæld til kreditinstitutter	IV. Gæld til andre långivere	V. Anden gæld		
Landsforbund	0,00	19.000,00	14,00	0,00	0,00	0,00	12.433,65	31.447,65	158.965,66
Amtsforbundet for Flensborg by	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17.299,27
Lokalforeninger	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25.954,51
I alt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	43.253,78
Amtsforbundet for Slesvig-Flensborg	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	324,75	324,75	18.707,79
Lokalforeninger	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	44.728,33
I alt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	324,75	324,75	63.436,12
Amtsforbundet for Nordfrisland	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.343,51
Lokalforeninger	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22.831,53
I alt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	28.175,04
Amtsforbundet for Rendsborg-Eg.f.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.831,88
Lokalforeninger	0,00	0,00	24,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24,00	6.620,98
I alt	0,00	0,00	24,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24,00	13.452,86
I alt Landsforbund	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	31.447,65	158.965,66
I alt Amtsforbundet	0,00	0,00	24,00	0,00	0,00	0,00	0,00	324,75	48.182,45
I alt Lokalforeninger	0,00	0,00	24,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24,00	100.135,35
Hele partiet i alt	0,00	19.000,00	38,00	0,00	0,00	0,00	12.758,40	31.796,40	307.283,46

Særskilte oplysninger og kommentarer

- A. Gaver (indbetalte kontingenter eller mandatindehaverbidrag eller retmæssigt modtagne donationer) fra fysiske personer (§ 24, stk. 8, smh.m. § 18, stk. 3, 1. punktum, nr. 3, i den tyske partilov (PartG))

Summen af gaver fra fysiske personer
(indtægtsregnskab, spalte 1 + spalte 2 + spalte 3) 89.654,35 €

med fradrag af gaver, som ikke kan henføres uden tvivl
(f. eks. små beløb fra anonym gave (jf. ligesom indsamling)
jf. § 25, stk. 2, 1. punktum partilov (PartG) tilladelige anonym gave 334,00 €

med fradrag af
gaver i form af kontanter, der overstiger beløbet
på 1.000 € (§ 25, stk. 3, 2. punktum, i PartG) 0,00 €

med fradrag af
summen af gaver fra fysiske personer,
for så vidt de er større end beløbet 3.300 € 1.500,00 €

Summen af gaver i henhold til
§ 18, stk. 3, 1. punktum, nr. 3, i PartG 87.820,35 €

- B. Angivelse af donationer, kontingenter (af regnskabsåret 2016) og mandatindehaverbidrag til partiet eller til et eller flere af dets lokale forbund/foreninger, hvis samlede værdi i regnskabsåret er større end 10.000 € (§ 25, stk. 3, i PartG)

Sydslesvigudvalget/Undervisningsministeriet, Fredriksholmskanal 25,
DK-1220 København K 474.072,00 €

- C. Antal medlemmer pr. 31. december 2016
(§ 24, stk. 10, i PartG)

Den 31. december 2016 var 3.394 personer medlemmer af partiet.

- D. Offentlige tilskud, som er givet formålsbestemt til politiske ungdomsorganisationer (§ 24, stk. 12, i PartG)

I regnskabsåret blev den politiske ungdomsorganisation "SSW-Jugend/SSW-Ungdom", på samtlige inddelingsniveauer fra Sydslesvigsk Vælgerforening, formålsbestemt tilflydt EUR 1.820,33 offentlige tilskud. De bevilgede tilskud er ifølge § 24 stk. 12, i PartG blevet upåagtet i partiet kasseregnskab.

E. Kommentarer

I. Generelle kommentarer til regnskabsaflæggelsen

Med nærværende regnskabsberetning for året 2016 aflægger partiets landsstyrelse i henhold til bestemmelserne i den tyske lov om politiske partier (Parteiengesetz - PartG) i bekendtgørelsen af 31. januar 1994 (BGBl I, s. 149), senest ændret ved den tiende lov om ændring af partiloven af 18. juli 2017 (BGBl I, s. 2730), i overensstemmelse med sandheden og efter bedste vidende og samvittighed offentligt regnskab om oprindelsen og anvendelsen af midlerne samt om partiets formue ved udgangen af kalenderåret (regnskabsåret).

I henhold til § 24, stk. 9, i PartG er en sammenfatning foranstillet regnskabsberetningen. I henhold til § 24, stk. 3, 1. punktum, i PartG er landsforbundets regnskabsberetning samt regnskabsberetningerne fra de underordnede lokale forbund/foreninger optaget i regnskabsberetningen for hele partiet. Landsforbundet og de underordnede lokale forbund/foreninger har i henhold til § 24, stk. 3, 2. punktum, i PartG vedlagt en komplet opstilling over alle gaver pr. gavegiver med navn og adresse til deres regnskabsberetninger. Landsforbundet har sammenfattet disse opstillinger for at beregne det årlige samlede gavebeløb pr. gavegiver.

Naturalydelse, værksydelse og tjenesteydelse, som medlemmerne uden for forretningsdriften normalt stiller vederlagsfrit til rådighed, er i henhold til § 26, stk. 4, 2. punktum, i PartG ikke blevet bogført som indtægter.

I øvrigt er alle indtægter, udgifter og aktiver medtaget fuldt ud i regnskabsberetningen.

Den mulighed for i formueregnskabet alene at anføre aktiver med en anskaffelsværdi på mere end 5.000 € (inkl. moms) i det enkelte tilfælde, som er givet i § 28, stk. 1, i PartG, er der ikke blevet gjort brug af.

Den mulighed for at bogføre indtægter og udgifter i hhv. tilgangs- og afgangsåret, også selv om de pågældende hhv. tilgodehavender og gæld allerede er opstået i året før, og som i § 28, stk. 3, i PartG er givet forbund/foreninger under landsforbundet, er der ikke blevet gjort brug af.

I øvrigt er de handelsretlige regler for regnskabsaflæggelse, især vedrørende angivelse og værdiansættelse af aktiver, blevet fulgt, for så vidt de gælder tilsvarende i henhold til § 24, stk. 2, i PartG.

II. Kommentarer til formueregnskabet

1. *Angivelse af kapitalinteresser i virksomheder i henhold til § 24, stk. 6, nr. 1 A. II. 1, i PartG samt deres i årsregnskabet anførte direkte og indirekte kapitalinteresser (§ 24, stk. 7, nr. 1, i PartG)*

Partiet har ingen kapitalinteresser i henhold til § 24, stk. 7, nr. 1, sidste punktum, i PartG.

En sådan oplysning bortfalder derfor.

2. *Angivelse af hovedprodukter i medievirksomheder, såfremt der er kapitalinteresser i disse (§ 24, stk. 7, nr. 2, i PartG)*

Partiet har ingen kapitalinteresser i medievirksomheder. En sådan oplysning bortfalder derfor.

3. *Værdiansættelse af grunde og bygninger og af kapitalinteresser i virksomheder i henhold til den tyske lov om værdiansættelse (§ 24, stk. 7, nr. 3, i PartG)*

Partiet har ingen grunde og bygninger og ingen kapitalinteresser i virksomheder i henhold til partiloven.

III. Kommentarer til "andre indtægter"

1. *Opdeling og kommentarer til "andre indtægter", som hos en af de i § 24, stk. 3, i PartG anførte forbund/foreninger udgør mere end 2 % af summen af indtægter i henhold til § 24, stk. 4, nr. 1 - 6, i PartG (§ 27, stk. 2, 1. punktum, i PartG)*

I indtægtsregnskabet er der under posten "andre indtægter" ikke indeholdt indtægter, som i det enkelte tilfælde ikke overstiger 2 % af summen af indtægter i henhold til § 24, stk. 4, nr. 1 til 6 PartG. En sådan oplysning bortfalder derfor.

2. *Angivelse af "andre indtægter", som i det enkelte tilfælde er større end beløbet 10.000 € (§ 27, stk. 2, 2. punktum, i PartG)*

I indtægtsregnskabet er der under posten "andre indtægter" ikke indeholdt indtægter, som i det enkelte tilfælde er større end beløbet 10.000 €. En sådan oplysning bortfalder derfor.

3. *Fortegnelse over arv og legater, hvis samlede værdi er større end 10.000 € (§ 27, stk. 2, 3. punktum, i PartG)*

Partiet har i regnskabsåret ikke modtaget arv eller legater, hvis samlede værdi er større end 10.000 €. En sådan oplysning bortfalder derfor.

IV. Andre kommentarer

- Posteringen af de statslige midler i 2016 består af følgende:

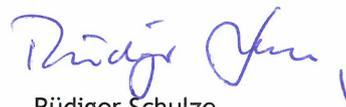
a) på forbundsplan (acontobetaling)	49.489,88 €
med tillæg af tilgodehavender i henhold til meddelelse af 31.01.2017	+ 3.139,65 €
med tillæg af tilgodehavender i henhold til meddelelse af 31.03.2017	+ 0,67 €
	<u>52.630,20 €</u>
b) på delstatsplan	<u>30.512,50 €</u>

Flensborg, 5. september 2017

Sydslesvigsk Vælgerforening
- Landsstyrelsen -

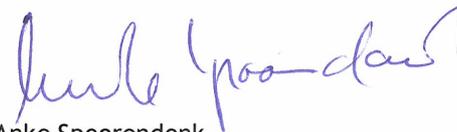
Flemming Meyer
Landsformand

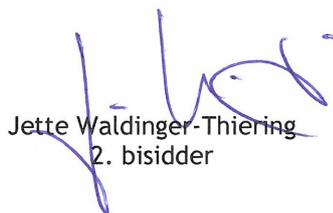
Rüdiger Schulze
1. næstformand

Elke Putzer
2. næstformand

Anke Spoorendonk
1. bisidder

Jette Waldinger-Thiering
2. bisidder

Klaus Peter Knöfler
3. bisidder

Christian Dirschauer
4. bisidder

Årsberetning af SSWs regnskab 2016:

SSWs regnskab for 2016 vurderes med et overskud på **1.660,06 €** som tilfredsstillende. Det er et fald i overskuddet i forhold til sidste år, som primært skyldes udgifter til overborgmestervalget i Flensburg.

Partiets indtægter er i 2016 steget med **6.988,52 €** til i alt **648.417,01 €**. Et mindre fald i tilskuddet fra den danske stat (på grund af at nogle projektmidler faldt væk) og mindre kontingentindtægter blev modsvaret af et lidt større tilskud fra den tyske stat og af markant flere frivillige bidrag bl.a. til overborgmestervalgkamp. Tilskuddet fra den danske stat på **474.072,00 €** udgør **73,11 %** af de samlede indtægter. Tilskuddet fra Danmark er fortsat afgørende for, at SSW kan fortsætte sin politiske indsats for det danske mindretal i Sydslesvig.

SSW har ved udgangen af 2016 **3.394** medlemmer, hvilket er en tilbagegang på **156**. Medlemsbidragene er derfor faldet med **1.118,00 €** til i alt **63.941,00 €**. Partiets udgifter er i 2016 steget markant med **70.061,66 €** til **646.765,95 €**. Udover udgifterne til valgkampe, som steg med **63.042,73 €** til **64.138,50 €**, skyldes stigningen at personaleudgifterne er vokset med **15.118,50 €** til i alt **368.234,16 €**. Årsagen er overenskomstmæssige stigninger i lønnen og en timemæssig opprioritering af stillingen som amtssekretær i Slesvig-Flensborg amt. Til gengæld er udgifterne til det almindelige politiske arbejde og administrationsudgifterne faldet i 2016.

SSW har ved udgangen af 2016 en samlet formue på **307.283,46 €**. Af denne formue råder SSWs landsforbundet over en sum på **190.413,31 €**, som er øremærket til gennemførelse af de kommende valgkampe i 2017 og 2018. I 2017 budgetterer landsforbundet med **190.000,- €** til landdagsvalget og i 2018 med **120.000,- €** til kommunalvalget.

SSW har indgået en resultataftale med Sydslesvigudvalget for 2016. **29** ud af **31** resultatmål fra resultataftalen for 2016 mellem Sydslesvigudvalget og SSW blev opfyldt. **2** blev ikke opfyldt. Dermed har SSW overordnet set opfyldt resultataftalens krav for 2016.

Det foreliggende regnskab indikerer, at SSW også fremover kan overholde budgetterne og vil være i stand til at finansiere sine valgkampe, som er afgørende for mindretalspartiets fremtidige politiske indsats.

Flemming Meyer
Landsformand

Rüdiger Schulze
Landsstyrelsens ansvarlige for partiets økonomi

Flensburg, den 17.05.2016

Afrapportering

for resultataftale 2016 mellem
Sydslesvigudvalget
og
Sydslesvigsk Vælgerforening (SSW)

1. Rapporteringsskema

(I skemaet bedes I gøre status for fastsatte resultatkrav og -mål i resultataftalen for 2016 pr. 31. december 2016).

Opgave	Resultatkrav	Resultatmål	Vægt i pct.	Status på målopfyldelsen pr. 31. december 2016 ¹	Målopfyldelse per 31. december 2016 ²	Bemærkning (skal udfyldes, hvis mål forventes "delvist opfyldt" eller "ikke opfyldt" ved udgangen af 2016)
1. Serviceringen af landstyrelsen, hovedudvalget og landsmødet						
Det er partiets mål at præge den politiske debat i Slesvig-Holsten og Sydslesvig, holde kontakt med danske og tyske partier, med alle sydslesvigske organisationer samt organisere valgkampe.	1.1 Servicering af landstyrelsen m.v.	Planlægning og gennemførelse af SSW's ordinære landsmøde i september og ekstraordinær landsmøde i marts.	4%	Det ordinære landsmøde blev gennemført d. 24.09.2016. Det ekstraordinære landsmøde om rammeprogrammet blev gennemført den 16.04.2016.	1	
			2%	SSW's nytårsreception blev gennemført fredag d. 29.01.2016 i Husum med 150 gæster. SSW's sommermøde blev gennemført d. 08.07.2016 med 70 gæster.	1	
			4%	Der er blevet gennemført 15 landstyrelsesmøder.	1	

¹ Her beskrives de initiativer og aktiviteter, der hidtil er foretaget.

² Her indskrives én af følgende:

1. Opfyldt = Fuldt opfyldelse af mål inden udgangen af 2013.
2. Delvist opfyldt = Målet er delvist opfyldt eller opfyldt med forsinkelse.
3. Ikke opfyldt.

		Forberedelse og deltagelse i bestyrelsen af region Sønderjylland-Schleswig samt deltagelse i møder i forvaltningsgruppen	2%	SSW har deltaget i 5 møder i forvaltningsgruppen og 4 møder i bestyrelsen af region Sønderjylland-Schleswig	1	
		Planlægning og gennemførelse af 3-4 SSW-hovedudvalgsmøder samt flere møder, hvor der kan informeres og diskuteres om landstegeringens politik	5%	Det blev gennemført 3 hovedudvalgsmøder. Derudover blev der holdt 2 partimøder om valgprogrammet til landdagsvalget.	1	
	1.2 Kontakttarbejde ift. danske partier	Planlægning og gennemførelse af 2-3 møder med danske partier og/eller politikere i Danmark inkl. deres landsmøder og besøg i Folketinget.	1%	Diverse møder med Sydslesvigudvalgets medlemmer. Møde med Folketingsgruppen fra Alternativet. Deltagelse i Venstres landsmøde og møde med repræsentanter fra Nordisk Råd.	1	
		Deltagelse i "KLs topmøde"	0,5%	Deltagelse i "KLs topmøde" fra d. 10.-11.03.2016 i Ålborg.	1	
		Deltagelse i Folkemødet på Bornholm.	2%	SSW har ikke deltaget i Folkemødet på Bornholm.	3	Af tidsmæssige årsager var en deltagelse i 2016 ikke muligt. I 2017 deltager SSW igen.
	1.3 Kontakttarbejde ift. tyske partier	Planlægning og gennemførelse af 1-2 møder med tyske partier og/eller politikere i Slesvig-Holsten og Berlin	3%	Møde i kontakttudvalget 20.04.2016 i og "Parlamentarischer Frühstück" den 01.12.2016 i Berlin. Deltagelse i CDUs 70 års jubilæum i Rendsborg.	1	

				den 20.02.2016. Samtaler med SPD og De Grønnes landsstyrelser den 07.11.2016.		1		
		Deltagelse i 2-3 møder i mindretalsrådet samt diverse møder med politikere i Berlin		Deltagelse i 2 møder i mindretalsrådet i Berlin samt implementeringskonference i Berlin den 01.12. 2016.		1		
	1.4	Kontakttarbejde ift. de sydslesvigske organisationer	4%	Deltagelse i 4-5 møder i det Sydslesvigske Samråd		1		
				Deltagelse i 10-12 møder med andre sydslesvigske foreninger f.eks. til deres landsmøder eller arbejds møder				
	1.5	Valgkamp	4%	Understøttelse af overborgmester valgkampen i Flensborg og planlægningen af landdagsvalget 2017.		1		Desværre tabte overborgmester Simon Faber valget den 05.06.2016. Valgkampen for Simon Faber blev dog bredt anerkendt af offentligheden.
2. Servicering af SSWs kommunalpolitikere og SSWs medlemmer								
Det er SSWs mål, at partiets kommunalpolitikere, medlemmerne samt amtsbestyrelserne i amtterne Slesvig-Flensborg, Nordfrisland og Rendsborg-Egernførde samt bystyrelsen i Flensborg by får en optimal service i deres daglige arbejde	2.1	Servicering af partiets kommunalpolitikere og medlemmer	18%	Kontingentopkrævning, rykkerprocedure og daglig service til medlemmer samt personlig, telefonisk og elektronisk rådgivning til kommunalpolitikere og medlemmer	Kontingentopkrævningen, rykkerprocedure og daglig service til medlemmer samt personlig, telefonisk og elektronisk rådgivning til kommunalpolitikere og medlemmer er blevet gennemført. Kun 4,16% af SSWs medlemmer har ikke betalt. I 2015 var det 5,21%.	1		

		Planlægning og gennemførelse af 3-4 møder i arbejdsgrupperne "social" og "Altenparlament", "Kommunalpolitik" og "SSW's kvindeforum".		Der er blevet gennemført 3 møder i diverse parti arbejdsgrupper.	1	
2.2 Efteruddannelse af kommunalpolitikere		Planlægning og gennemførelse af 4-5 kursustilbud til kommunalpolitikere	5%	Der blev gennemført 5 kurser til SSW's kommunalpolitikere og andre interesserede.	1	
2.3 Gennemførelse af arrangementer, møder og kampagner		Planlægning og gennemførelse af 1-2 informationsmøder til kommunalpolitikere	2%	Der er blev gennemført 3 informationsmøder til kommunalpolitikere.	1	
		Planlægning og gennemførelse af medlemshvervaktioner.	2%	SSW har gennemført en annonce medlemshvervaktion i Flensborg Avis.	1	
		Gennemførelse af 1-2 møder med partiets amtsbestyrelser	1%	SSW's landsstyrelse har holdt ingen møde med en amtsstyrelse.	3	Af tidsmæssige årsager kunne der ikke holdes et møde med en amtsstyrelse.
		Planlægning og gennemførelse af SSW's årlige Berlin-rejse	2%	SSW's årlige Berlin-rejse er blevet gennemført fra d. 19.10.-21.10.2016.	1	
		Planlægning og gennemførelse af en konference med en samarbejdspartner fra regionen.	2%	SSW har den 18.11.2016 sammen med Nordisk Informationskontor og SOF gennemført en konference om "Dine nye veje til indflydelse".	1	

3. Koordinering og videreudvikling af SSWs politik i landdagen, kommunerne og i øvrigt			
<p>Det er SSWs mål, at partiets politik skal være genkendeligt og synligt samt videreudvikles på alle niveauer.</p> <p>3.1 Partiets politik skal være genkendeligt og synligt samt videreudvikles på alle niveauer</p>	<p>Planlægning og gennemførelse af 1-2 møder i arbejdsgruppen "gruppeformænd"</p> <p>Planlægning og gennemførelse af 1-2 møder i arbejdsgruppen "grænseoverskridende samarbejde"</p> <p>Planlægning og gennemførelse af 1-2 møder i EFA (European Free Alliance)-arbejdsgruppen samt deltagelse i EFA-kongressen</p>	<p>3%</p>	<p>Der blev gennemført 1 møde i arbejdsgruppen "gruppeformænd".</p> <p>Der er blevet gennemført 2 møde i arbejdsgruppen "grænseoverskridende samarbejde".</p> <p>Deltagelse i EFA-kongressen på Korsika fra d. 30.3.-03.4.2016. Gen-nemførelse af et EFA-udvalgsmøde sammen med Slesvigsk Parti.</p>
<p>3.2 Videreudvikling af partiets politik</p>	<p>Forarbejdet til et beslutningsforslag for et nyt rammeprogram for SSW.</p>	<p>3,5%</p>	<p>1</p> <p>Det blev gennemført flere delegeretmøde m.fl. og et klausurmøde af landsstyrelsen for udarbejde et forslag til SSWs nye rammeprogramkom til det ekstraordinære landsmøde den 16.04.2016.</p>
<p>3.3 Koordinering af og oplysning om regeringens politik</p>	<p>Deltagelse i koalitionsudvalgs møder samt interne møder med landdagsgruppen og SSWs regeringsmedlemmer</p>	<p>3%</p>	<p>1</p> <p>Deltagelse diverse interne møder med landdagsgruppen og SSWs regeringsmedlemmer.</p>
4. Presse- og informationsarbejde			
<p>Det er SSWs mål, at markere partiet meget stærkt i de regionale og</p>	<p>4.1 Markering af SSW i regionale og lokale medier samt synliggørelse af mindretallet i Danmark</p>	<p>8%</p>	<p>1</p> <p>SSW har med sit pressearbejde markeret sig især i Slesvig-Holsten.</p>

lokale medier samt på nettet og derudover at informere medlemmerne om det politiske arbejde. Synliggørelsen af det danske mindretal i Danmark er ligeledes et mål for SSWs presseafdeling.	4.2 Markering af SSW i elektroniske medier	Pleje, videreudvikling og nyudvikling af SSWs hjemmesider samt facebook m.v	5%	SSW's hjemmeside og facebook-side bliver løbende plejet og videreudviklet. SSWs facebook-sider er med over 2.000 likes en af de største af partierne i SH.	1	
4.3 Information rettet mod SSWs medlemmer	Planlægning og udgivelse af SSWs 3 til 4 medlemsider og styrket onlineindsats med dagsaktuelle nyheder såvel på hjemmesiden og de sociale medier.	6%	Der er blevet udgivet 2 dobbelte medlemsider og medlemsblade og de sociale medier bliver benyttet aktiv i partiets markedsføring	1		
4.4 Information rettet mod offentligheden	Løbende ajourføring af SSWs brochurer samt udgivelse af nye SSW-brochurer	5%	SSW har udgivet en brochure om med et forslag om en kommunalreform for Slesvig-Holsten. Der blev udgivet et kursus-hæfte.	1		
4.5 Understøttelse af SSWs kommunale presse- og offentlighedsarbejde	Løbende hjælp og skole af SSWs kommunalpolitikere for at forbedre deres synlighed i den lokale politiske debat.	2%	Løbende kontakt via telefon, mail eller personlig kontakt med kommunalpolitikere for at rådgive dem om det lokale presarbejde.	1		

2. Sammenfatning og konklusion

2016 har været et år med et overborgmestervalg og forberedelsen til landdagsvalgkampen Derudover har 2016 især været præget af SSWs regeringsdeltagelsen i Kiel. 29 ud af 31 resultatmål fra resultatrapporten for 2016 mellem Sydslesvigudvalget og SSW blev opfyldt. 2 blev ikke opfyldt. Dermed har SSW overordnet set opfyldt resultatrapportens krav for 2016.

Martin Lorenzen, SSWs landssekretær

Flensborg, den 23. maj 2017

BDO AG Wirtschaftsprüfungsgesellschaft - Besondere Auftragsbedingungen -

1. Allgemeines

(a) Wir erbringen unsere Leistungen auf Basis (i) des Auftragschreibens und etwaiger, dem Auftragschreiben als Anlage beigefügter Leistungsbeschreibungen, (ii) dieser Besonderen Auftragsbedingungen (BAB) und (iii) der Allgemeinen Auftragsbedingungen des Instituts der Wirtschaftsprüfer (AAB) (zusammen nachfolgend „Mandatsvereinbarung“). Dies gilt auch für den Teil der Leistungen, der ggf. schon vor dem rechtswirksamen Abschluss der Mandatsvereinbarung erbracht wurde.

(b) Sofern nichts anderes vereinbart ist, finden die BAB und AAB auch dann Anwendung, wenn wir über die im Auftragschreiben oder in etwaigen Anlagen vereinbarten Leistungen hinaus für Sie tätig werden.

2. Vergütung, Fälligkeit

(a) Unsere Rechnungen, inkl. Abschlags- und Vorschussrechnungen, werden in Euro erstellt und sind sofort fällig. Die von etwaigen Subunternehmern erbrachten Leistungen stellen wir Ihnen als eigene Auslagen in Rechnung.

(b) Für die Anforderung von Vorschüssen gilt Ziffer 13 (1) Satz 2 AAB. Im Übrigen sind wir berechtigt, jederzeit angemessene Abschläge auf Honorare oder Gebühren und Auslagen sowie Nebenkosten in Rechnung zu stellen.

(c) Angaben zum voraussichtlich anfallenden Honorar verstehen sich grundsätzlich als Honorarschätzung, sofern nicht ausdrücklich ein Pauschalhonorar vereinbart ist. Ein etwaig angegebene Pauschalhonorar darf überschritten werden, wenn durch den Eintritt unvorhersehbarer Umstände, die nicht in unserem Verantwortungsbereich liegen, ein nicht nur unerheblicher Mehraufwand entsteht.

(d) Endet unsere Leistungserbringung vorzeitig, sind wir berechtigt, den bis dahin entstandenen Zeitaufwand abzurechnen, sofern die Beendigung der Mandatsvereinbarung nicht durch ein pflichtwidriges Verhalten unsererseits verschuldet wurde. Auch im letzteren Fall kann aber der bisherige Zeitaufwand abgerechnet werden, sofern und soweit die erbrachte Leistung trotz der vorzeitigen Vertragsbeendigung verwertbar ist.

(e) Die StBVV findet nur Anwendung, wenn dies ausdrücklich schriftlich vereinbart ist. Sofern Sie uns nach Abschluss der Mandatsvereinbarung mit weiteren, über das Auftragschreiben hinausgehenden Leistungen beauftragen, werden diese entweder gemäß gesonderter Vereinbarung oder hilfsweise mit den in unserem Hause für die jeweilige Leistung üblichen Stundensätzen abgerechnet.

(f) Sofern wir (ggf. auch erst nach der Leistungserbringung) gebeten oder verpflichtet werden, Informationen im Zusammenhang mit unserer Leistungserbringung an ein zuständiges Gericht, einen Sach- oder Insolvenzverwalter, eine Behörde, Regulierungs- und Aufsichtsstellen (WPK, PCAOB, DPR) oder andere Dritte zur Verfügung zu stellen (dies schließt Vernehmungen unserer Mitarbeiter als Zeugen ein), dürfen wir den dadurch entstehenden Zeitaufwand in Rechnung stellen. Wir werden für diese Tätigkeiten die mit Ihnen in der Mandatsvereinbarung geregelten Stundensätze in Ansatz bringen.

3. Haftungsbeschränkung

(a) Soweit in dieser Ziffer 3 BAB nichts anderes bestimmt ist, bemisst sich unsere Haftung nach Maßgabe der Ziffer 9 der AAB. Abweichend von Ziffer 9 (2) und (5) der AAB tritt allerdings an die Stelle der dort genannten Haftungshöchstbeträge einheitlich ein Betrag von € 5 Mio. Ziffer 9 (1) der AAB bleibt stets unberührt.

(b) Sofern Sie der Auffassung sind, dass das unserer Leistungserbringung innewohnende Risiko den Betrag von € 5 Mio. nicht nur unerheblich übersteigt, sind wir bereit, mit Ihnen und unserem Haftpflichtversicherer die Möglichkeit und die Kosten einer Erhöhung unserer Haftungsgrenze zu erörtern. Kommt es in diesem Zusammenhang zu einem gesonderten Prämienaufwand, so ist dieser von Ihnen zu tragen.

(c) Wir haften entgegen Ziffer 9 (2) AAB und 3 (a) BAB nur dann betragsmäßig unbegrenzt, sofern dies (i) ausdrücklich schriftlich vereinbart oder (ii) nach US-amerikanischen Unabhängigkeitsregelungen zwingend erforderlich ist.

4. Unsere Arbeitsergebnisse

Arbeitsergebnisse die schriftlich darzustellen und zu unterzeichnen sind, sind nur verbindlich, wenn sie von zwei Mitarbeiter/innen original unterzeichnet wurden bzw. in E-Mails zwei Mitarbeiter/innen als Unterzeichner benannt sind. Sofern nichts anderes vereinbart wird und keine gesetzlichen oder berufsständischen Regelungen entgegenstehen, sind wir auch berechtigt, unsere Arbeitsergebnisse in elektronischer Form und/oder mit qualifiziert elektronischer Signatur auszuliefern.

5. Weitergabe unserer Arbeitsergebnisse, Nutzungsrechte

(a) Unsere Arbeitsergebnisse dienen einzig dem vertraglich vereinbarten Zweck, sind daher ausschließlich an Sie als Auftraggeber/in gerichtet und dürfen zu keinem anderen Zweck verwendet werden. Für die Weitergabe unserer beruflichen Äußerungen an Dritte oder deren Verwendung zu Werbezwecken gilt Ziffer 6 der AAB.

(b) Eine schriftliche Zustimmung zur Weitergabe unserer beruflichen Äußerungen an Dritte erfolgt regelmäßig nur unter der Bedingung der vorherigen Unterzeichnung einer berufsüblichen Weitergabvereinbarung (*Hold Harmless Release Letter*) durch den oder die Dritten, sofern nichts anderes schriftlich vereinbart wird. Eine Weitergabe unserer Arbeitsergebnisse darf stets nur in vollem Wortlaut inkl. aller Anlagen erfolgen. § 334 BGB bleibt von einer Weitergabe unberührt.

(c) Sie sind verpflichtet, uns von allen Schäden freizuhalten, die aus einer Nichtbeachtung der vorstehenden Regelungen entstehen.

(d) Wir räumen Ihnen Nutzungsrechte an den von uns erstellten Arbeitsergebnissen nur insoweit ein, als dies angesichts des Zwecks der jeweiligen Mandatsvereinbarung erforderlich ist.

6. Grundlagen unserer Zusammenarbeit

(a) Der zur Erbringung unserer Leistungen anfallende und unserer Honorarkalkulation zugrunde liegende Zeitaufwand hängt maßgeblich davon ab, dass die Voraussetzungen gemäß Ziffer 3 (1) der AAB vorliegen.

(b) Sofern sich aus dem Auftragschreiben, uns bindenden gesetzlichen Regelungen oder sonstigen Vorschriften sowie einschlägigen Standards nichts anderes ergibt, sind wir nicht verpflichtet, die uns zur Verfügung gestellten Informationen auf inhaltliche Richtigkeit und Vollständigkeit zu überprüfen.

7. Besondere Vorschrift für die Steuerberatung

(a) Sie beauftragen und bevollmächtigen uns, die für Sie erstellten Angaben, die für eine elektronische Übermittlung an die Finanzbehörden vorgesehen und jeweils freigegeben sind, in Ihrem Namen unmittelbar über die Datev eG bei der zuständigen Stelle der Finanzverwaltung elektronisch einzureichen. Auftrag und Bevollmächtigung gelten ab sofort und sind jederzeit widerruflich. Der Widerruf bedarf mindestens der Textform.

(b) Die Übersendung fristbehafteter Schriftstücke verpflichtet uns nur dann zur Einleitung fristwahrender Maßnahmen, wenn uns diese per Post oder per Fax übermittelt werden.

8. Elektronische Kommunikation und Virenschutz

Für die elektronische Kommunikation gilt Ziffer 12 der AAB. Ihnen ist darüber hinaus bekannt, dass Daten, die über das Internet versendet werden, nicht zuverlässig gegen Zugriffe Dritter geschützt werden, verloren gehen, verzögert übermittelt oder mit Viren befallen sein können. Im Rahmen des gesetzlich Zulässigen übernehmen wir deshalb keine Verantwortung und Haftung für die Unversehrtheit von E-Mails, nachdem sie unseren Herrschaftsbereich verlassen haben, und für Ihnen oder Dritten hieraus entstehende Schäden. Dies gilt auch, sofern trotz der von uns verwendeten Virusschutzprogramme durch die Zusendung von E-Mails ein Virus in Ihre Systeme gelangt.

9. BDO Netzwerk, Sole Recourse

(a) Wir sind Mitglied von BDO International Limited, einer britischen Gesellschaft mit beschränkter Nachschusspflicht, und gehören zum internationalen BDO Netzwerk rechtlich voneinander unabhängiger Mitgliedsfirmen. BDO ist der Markenname für das BDO Netzwerk und für jede der BDO Mitgliedsfirmen („Member Firms“). Zur Auftragsdurchführung dürfen wir andere Member Firms als Subunternehmer einschalten. Zu diesem Zweck entbinden Sie uns bereits jetzt diesen gegenüber von unserer Verschwiegenheitspflicht.

(b) Sie erkennen an, dass wir in diesen Fällen die alleinige Verantwortung auch für die Leistungen unserer Member Firms übernehmen. Demgemäß werden Sie gegen eine Member Firm, die wir als Subunternehmer eingeschaltet haben (einschließlich der BDO International Limited und der Brussels Worldwide Services BVBA), keine Ansprüche jedweder Art geltend machen. Dies gilt nicht für Ansprüche, die sich auf strafbares und/oder vorsätzliches Handeln beziehen, sowie auf etwaige weitere Ansprüche, die nach dem Recht der Bundesrepublik Deutschland nicht ausgeschlossen werden können.

(c) Die nach der Mandatsvereinbarung zur Anwendung kommenden Regelungen zur Haftung und insbesondere die Haftungsbeschränkung gelten auch zugunsten der Member Firm, die wir als Subunternehmer einschalten. Diese können sich auch unmittelbar auf die Regelungen in vorstehender Ziffer 9 (b) BAB berufen.

10. BDO Legal Rechtsanwalts-gesellschaft mbH (BDO Legal), Beteiligungsgesellschaften

(a) Sofern im Zusammenhang mit unseren Leistungen auch eine Beauftragung von BDO Beteiligungsgesellschaften oder der BDO Legal erfolgt, entbinden Sie uns diesen ggü. bereits jetzt von der Verschwiegenheitspflicht, um eine möglichst reibungslose und effiziente Leistungserbringung zu ermöglichen.

(b) Wir sind von der BDO Legal und unseren Beteiligungsgesellschaften rechtlich unabhängig. Entsprechend übernehmen wir weder Verantwortung für deren Handlungen oder Unterlassungen, noch begründen wir mit diesen eine Gesellschaft bürgerlichen Rechts oder haften mit diesen gesamtschuldnerisch.

11. Geldwäsche

Wir sind nach den Bestimmungen des sog. Geldwäschegesetzes (GwG) u.a. verpflichtet, in Bezug auf unsere Vertragspartner Identifizierungshandlungen durchzuführen. Sie sind daher verpflichtet, uns alle nach dem GwG mitzuteilenden Informationen und Nachweise vollständig und wahrheitsgemäß zukommen zu lassen und diese im weiteren Verlauf der Geschäftsbeziehung unaufgefordert zu aktualisieren.

12. Marketing

Soweit Sie uns schriftlich nicht anders anweisen und keine höchstpersönlichen Angelegenheiten oder Mandate von Verbrauchern i.S.d. § 13 BGB betroffen sind, gestatten Sie uns, den Auftragsinhalt zu Marketingzwecken bekannt zu machen. Die Gestattung erstreckt sich ausschließlich auf die sachliche Beschreibung des wesentlichen Auftragsinhalts und des Auftraggebers (z. B. Referenzlisten mit Firmenname und -logo sowie Score Cards).

13. Verjährung

(a) Für die Verjährung von Mängelbeseitigungsansprüchen gilt Ziffer 7 (2) der AAB. Im Übrigen gelten für die Verjährung die nachfolgenden Absätze.

(b) Im Falle von einfacher Fahrlässigkeit, die nicht die Verletzung von Leben, Körper, Freiheit oder Gesundheit zum Gegenstand hat, beträgt die regelmäßige Verjährungsfrist für gegen uns gerichtete Ansprüche ein Jahr.

(c) Die Verjährungsfrist beginnt mit dem Schluss des Kalenderjahres, in dem der Anspruch entstanden ist und Sie von den anspruchsbegründenden Umständen und der Person des Schuldners Kenntnis erlangt haben oder ohne grobe Fahrlässigkeit hätten erlangen müssen. Ohne Rücksicht auf die Kenntnis oder grob fahrlässige Unkenntnis verjähren die Ansprüche nach Ablauf einer Frist von fünf Jahren ab ihrer Entstehung sowie ohne Rücksicht auf ihre Entstehung und die Kenntnis oder grob fahrlässige Unkenntnis in zehn Jahren von der Begehung der Handlung, der Pflichtverletzung oder dem sonstigen Schaden auslösenden Ereignis an. Maßgeblich ist die früher endende Frist.

(d) Im Übrigen verbleibt es bei den gesetzlichen Vorschriften.

14. Gerichtsstand, Sonstiges

(a) Sofern Sie Kaufmann, eine juristische Person des öffentlichen Rechts oder ein öffentlich rechtliches Sondervermögen sind oder keinen allgemeinen Gerichtsstand im Inland haben, ist Gerichtsstand für alle Streitigkeiten im Zusammenhang mit dieser Vereinbarung nach unserer Wahl (i) Hamburg, (ii) das Gericht an dem Ort, an dem die streitgegenständlichen Arbeiten erbracht wurden, oder (iii) das Gericht, in dessen Zuständigkeitsbereich Sie Ihren Sitz oder Wohnort haben.

(b) Jede Mandatsvereinbarung bedarf ebenso der Schriftform, wie deren Änderung. Sofern nichts anderes vereinbart oder durch zwingende gesetzliche Vorschriften angeordnet ist, ist es zur Einhaltung der Schriftform nach unserer Wahl auch ausreichend, wenn (i) jede Vertragspartei nur eine eigene Originalausfertigung der Vereinbarung unterzeichnet und diese anschließend der anderen Partei zukommen lässt oder (ii) die unterzeichnete Vereinbarung nebst Anlagen zur beidseitigen Unterzeichnung auf einem Dokument ausschließlich in elektronischer Form ausgetauscht wird.

(c) Sollte eine oder mehrere Regelungen dieser Vereinbarung ganz oder teilweise nichtig oder undurchführbar sein, berührt dies nicht die Wirksamkeit der übrigen Bestimmungen. An die Stelle der nichtigen oder undurchführbaren Regelung tritt in dem Fall eine andere Regelung, die den gewünschten, von den Vertragsparteien angestrebten Zielen soweit als möglich entspricht. Dies gilt entsprechend im Falle einer Vertragslücke.

Allgemeine Auftragsbedingungen

für Wirtschaftsprüfer und Wirtschaftsprüfungsgesellschaften vom 1. Januar 2017

1. Geltungsbereich

(1) Die Auftragsbedingungen gelten für Verträge zwischen Wirtschaftsprüfern oder Wirtschaftsprüfungsgesellschaften (im Nachstehenden zusammenfassend „Wirtschaftsprüfer“ genannt) und ihren Auftraggebern über Prüfungen, Steuerberatung, Beratungen in wirtschaftlichen Angelegenheiten und sonstige Aufträge, soweit nicht etwas anderes ausdrücklich schriftlich vereinbart oder gesetzlich zwingend vorgeschrieben ist.

(2) Dritte können nur dann Ansprüche aus dem Vertrag zwischen Wirtschaftsprüfer und Auftraggeber herleiten, wenn dies ausdrücklich vereinbart ist oder sich aus zwingenden gesetzlichen Regelungen ergibt. Im Hinblick auf solche Ansprüche gelten diese Auftragsbedingungen auch diesen Dritten gegenüber.

2. Umfang und Ausführung des Auftrags

(1) Gegenstand des Auftrags ist die vereinbarte Leistung, nicht ein bestimmter wirtschaftlicher Erfolg. Der Auftrag wird nach den Grundsätzen ordnungsmäßiger Berufsausübung ausgeführt. Der Wirtschaftsprüfer übernimmt im Zusammenhang mit seinen Leistungen keine Aufgaben der Geschäftsführung. Der Wirtschaftsprüfer ist für die Nutzung oder Umsetzung der Ergebnisse seiner Leistungen nicht verantwortlich. Der Wirtschaftsprüfer ist berechtigt, sich zur Durchführung des Auftrags sachverständiger Personen zu bedienen.

(2) Die Berücksichtigung ausländischen Rechts bedarf – außer bei betriebswirtschaftlichen Prüfungen – der ausdrücklichen schriftlichen Vereinbarung.

(3) Ändert sich die Sach- oder Rechtslage nach Abgabe der abschließenden beruflichen Äußerung, so ist der Wirtschaftsprüfer nicht verpflichtet, den Auftraggeber auf Änderungen oder sich daraus ergebende Folgerungen hinzuweisen.

3. Mitwirkungspflichten des Auftraggebers

(1) Der Auftraggeber hat dafür zu sorgen, dass dem Wirtschaftsprüfer alle für die Ausführung des Auftrags notwendigen Unterlagen und weiteren Informationen rechtzeitig übermittelt werden und ihm von allen Vorgängen und Umständen Kenntnis gegeben wird, die für die Ausführung des Auftrags von Bedeutung sein können. Dies gilt auch für die Unterlagen und weiteren Informationen, Vorgänge und Umstände, die erst während der Tätigkeit des Wirtschaftsprüfers bekannt werden. Der Auftraggeber wird dem Wirtschaftsprüfer geeignete Auskunftspersonen benennen.

(2) Auf Verlangen des Wirtschaftsprüfers hat der Auftraggeber die Vollständigkeit der vorgelegten Unterlagen und der weiteren Informationen sowie der gegebenen Auskünfte und Erklärungen in einer vom Wirtschaftsprüfer formulierten schriftlichen Erklärung zu bestätigen.

4. Sicherung der Unabhängigkeit

(1) Der Auftraggeber hat alles zu unterlassen, was die Unabhängigkeit der Mitarbeiter des Wirtschaftsprüfers gefährdet. Dies gilt für die Dauer des Auftragsverhältnisses insbesondere für Angebote auf Anstellung oder Übernahme von Organfunktionen und für Angebote, Aufträge auf eigene Rechnung zu übernehmen.

(2) Sollte die Durchführung des Auftrags die Unabhängigkeit des Wirtschaftsprüfers, die der mit ihm verbundenen Unternehmen, seiner Netzwerkunternehmen oder solcher mit ihm assoziierten Unternehmen, auf die die Unabhängigkeitsvorschriften in gleicher Weise Anwendung finden wie auf den Wirtschaftsprüfer, in anderen Auftragsverhältnissen beeinträchtigen, ist der Wirtschaftsprüfer zur außerordentlichen Kündigung des Auftrags berechtigt.

5. Berichterstattung und mündliche Auskünfte

Soweit der Wirtschaftsprüfer Ergebnisse im Rahmen der Bearbeitung des Auftrags schriftlich darzustellen hat, ist alleine diese schriftliche Darstellung maßgebend. Entwürfe schriftlicher Darstellungen sind unverbindlich. Sofern nicht anders vereinbart, sind mündliche Erklärungen und Auskünfte des Wirtschaftsprüfers nur dann verbindlich, wenn sie schriftlich bestätigt werden. Erklärungen und Auskünfte des Wirtschaftsprüfers außerhalb des erteilten Auftrags sind stets unverbindlich.

6. Weitergabe einer beruflichen Äußerung des Wirtschaftsprüfers

(1) Die Weitergabe beruflicher Äußerungen des Wirtschaftsprüfers (Arbeitsergebnisse oder Auszüge von Arbeitsergebnissen – sei es im Entwurf oder in der Endfassung) oder die Information über das Tätigwerden des Wirtschaftsprüfers für den Auftraggeber an einen Dritten bedarf der schriftlichen Zustimmung des Wirtschaftsprüfers, es sei denn, der Auftraggeber ist zur Weitergabe oder Information aufgrund eines Gesetzes oder einer behördlichen Anordnung verpflichtet.

(2) Die Verwendung beruflicher Äußerungen des Wirtschaftsprüfers und die Information über das Tätigwerden des Wirtschaftsprüfers für den Auftraggeber zu Werbezwecken durch den Auftraggeber sind unzulässig.

7. Mängelbeseitigung

(1) Bei etwaigen Mängeln hat der Auftraggeber Anspruch auf Nacherfüllung durch den Wirtschaftsprüfer. Nur bei Fehlschlagen, Unterlassen bzw. unberechtigter Verweigerung, Unzumutbarkeit oder Unmöglichkeit der Nacherfüllung kann er die Vergütung mindern oder vom Vertrag zurücktreten; ist der Auftrag nicht von einem Verbraucher erteilt worden, so kann der Auftraggeber wegen eines Mangels nur dann vom Vertrag zurücktreten, wenn die erbrachte Leistung wegen Fehlschlagens, Unterlassung, Unzumutbarkeit oder Unmöglichkeit der Nacherfüllung für ihn ohne Interesse ist. Soweit darüber hinaus Schadensersatzansprüche bestehen, gilt Nr. 9.

(2) Der Anspruch auf Beseitigung von Mängeln muss vom Auftraggeber unverzüglich in Textform geltend gemacht werden. Ansprüche nach Abs. 1, die nicht auf einer vorsätzlichen Handlung beruhen, verjähren nach Ablauf eines Jahres ab dem gesetzlichen Verjährungsbeginn.

(3) Offenbare Unrichtigkeiten, wie z.B. Schreibfehler, Rechenfehler und formelle Mängel, die in einer beruflichen Äußerung (Bericht, Gutachten und dgl.) des Wirtschaftsprüfers enthalten sind, können jederzeit vom Wirtschaftsprüfer auch Dritten gegenüber berichtigt werden. Unrichtigkeiten, die geeignet sind, in der beruflichen Äußerung des Wirtschaftsprüfers enthaltene Ergebnisse infrage zu stellen, berechtigen diesen, die Äußerung auch Dritten gegenüber zurückzunehmen. In den vorgenannten Fällen ist der Auftraggeber vom Wirtschaftsprüfer tunlichst vorher zu hören.

8. Schweigepflicht gegenüber Dritten, Datenschutz

(1) Der Wirtschaftsprüfer ist nach Maßgabe der Gesetze (§ 323 Abs. 1 HGB, § 43 WPO, § 203 StGB) verpflichtet, über Tatsachen und Umstände, die ihm bei seiner Berufstätigkeit anvertraut oder bekannt werden, Stillschweigen zu bewahren, es sei denn, dass der Auftraggeber ihn von dieser Schweigepflicht entbindet.

(2) Der Wirtschaftsprüfer wird bei der Verarbeitung von personenbezogenen Daten die nationalen und europarechtlichen Regelungen zum Datenschutz beachten.

9. Haftung

(1) Für gesetzlich vorgeschriebene Leistungen des Wirtschaftsprüfers, insbesondere Prüfungen, gelten die jeweils anzuwendenden gesetzlichen Haftungsbeschränkungen, insbesondere die Haftungsbeschränkung des § 323 Abs. 2 HGB.

(2) Sofern weder eine gesetzliche Haftungsbeschränkung Anwendung findet noch eine einzelvertragliche Haftungsbeschränkung besteht, ist die Haftung des Wirtschaftsprüfers für Schadensersatzansprüche jeder Art, mit Ausnahme von Schäden aus der Verletzung von Leben, Körper und Gesundheit, sowie von Schäden, die eine Ersatzpflicht des Herstellers nach § 1 ProdHaftG begründen, bei einem fahrlässig verursachten einzelnen Schadensfall gemäß § 54a Abs. 1 Nr. 2 WPO auf 4 Mio. € beschränkt.

(3) Einreden und Einwendungen aus dem Vertragsverhältnis mit dem Auftraggeber stehen dem Wirtschaftsprüfer auch gegenüber Dritten zu.

(4) Leiten mehrere Anspruchsteller aus dem mit dem Wirtschaftsprüfer bestehenden Vertragsverhältnis Ansprüche aus einer fahrlässigen Pflichtverletzung des Wirtschaftsprüfers her, gilt der in Abs. 2 genannte Höchstbetrag für die betreffenden Ansprüche aller Anspruchsteller insgesamt.

(5) Ein einzelner Schadensfall im Sinne von Abs. 2 ist auch bezüglich eines aus mehreren Pflichtverletzungen stammenden einheitlichen Schadens gegeben. Der einzelne Schadensfall umfasst sämtliche Folgen einer Pflichtverletzung ohne Rücksicht darauf, ob Schäden in einem oder in mehreren aufeinanderfolgenden Jahren entstanden sind. Dabei gilt mehrfaches auf gleicher oder gleichartiger Fehlerquelle beruhendes Tun oder Unterlassen als einheitliche Pflichtverletzung, wenn die betreffenden Angelegenheiten miteinander in rechtlichem oder wirtschaftlichem Zusammenhang stehen. In diesem Fall kann der Wirtschaftsprüfer nur bis zur Höhe von 5 Mio. € in Anspruch genommen werden. Die Begrenzung auf das Fünffache der Mindestversicherungssumme gilt nicht bei gesetzlich vorgeschriebenen Pflichtprüfungen.

(6) Ein Schadensersatzanspruch erlischt, wenn nicht innerhalb von sechs Monaten nach der schriftlichen Ablehnung der Ersatzleistung Klage erhoben wird und der Auftraggeber auf diese Folge hingewiesen wurde. Dies gilt nicht für Schadensersatzansprüche, die auf vorsätzliches Verhalten zurückzuführen sind, sowie bei einer schuldhaften Verletzung von Leben, Körper oder Gesundheit sowie bei Schäden, die eine Ersatzpflicht des Herstellers nach § 1 ProdHaftG begründen. Das Recht, die Einrede der Verjährung geltend zu machen, bleibt unberührt.

10. Ergänzende Bestimmungen für Prüfungsaufträge

(1) Ändert der Auftraggeber nachträglich den durch den Wirtschaftsprüfer geprüften und mit einem Bestätigungsvermerk versehenen Abschluss oder Lagebericht, darf er diesen Bestätigungsvermerk nicht weiterverwenden.

Hat der Wirtschaftsprüfer einen Bestätigungsvermerk nicht erteilt, so ist ein Hinweis auf die durch den Wirtschaftsprüfer durchgeführte Prüfung im Lagebericht oder an anderer für die Öffentlichkeit bestimmter Stelle nur mit schriftlicher Einwilligung des Wirtschaftsprüfers und mit dem von ihm genehmigten Wortlaut zulässig.

(2) Widerruft der Wirtschaftsprüfer den Bestätigungsvermerk, so darf der Bestätigungsvermerk nicht weiterverwendet werden. Hat der Auftraggeber den Bestätigungsvermerk bereits verwendet, so hat er auf Verlangen des Wirtschaftsprüfers den Widerruf bekanntzugeben.

(3) Der Auftraggeber hat Anspruch auf fünf Berichtsausfertigungen. Weitere Ausfertigungen werden besonders in Rechnung gestellt.

11. Ergänzende Bestimmungen für Hilfeleistung in Steuersachen

(1) Der Wirtschaftsprüfer ist berechtigt, sowohl bei der Beratung in steuerlichen Einzelfragen als auch im Falle der Dauerberatung die vom Auftraggeber genannten Tatsachen, insbesondere Zahlenangaben, als richtig und vollständig zugrunde zu legen; dies gilt auch für Buchführungsaufträge. Er hat jedoch den Auftraggeber auf von ihm festgestellte Unrichtigkeiten hinzuweisen.

(2) Der Steuerberatungsauftrag umfasst nicht die zur Wahrung von Fristen erforderlichen Handlungen, es sei denn, dass der Wirtschaftsprüfer hierzu ausdrücklich den Auftrag übernommen hat. In diesem Fall hat der Auftraggeber dem Wirtschaftsprüfer alle für die Wahrung von Fristen wesentlichen Unterlagen, insbesondere Steuerbescheide, so rechtzeitig vorzulegen, dass dem Wirtschaftsprüfer eine angemessene Bearbeitungszeit zur Verfügung steht.

(3) Mangels einer anderweitigen schriftlichen Vereinbarung umfasst die laufende Steuerberatung folgende, in die Vertragsdauer fallenden Tätigkeiten:

- a) Ausarbeitung der Jahressteuererklärungen für die Einkommensteuer, Körperschaftsteuer und Gewerbesteuer sowie der Vermögensteuererklärungen, und zwar auf Grund der vom Auftraggeber vorzulegenden Jahresabschlüsse und sonstiger für die Besteuerung erforderlicher Aufstellungen und Nachweise
- b) Nachprüfung von Steuerbescheiden zu den unter a) genannten Steuern
- c) Verhandlungen mit den Finanzbehörden im Zusammenhang mit den unter a) und b) genannten Erklärungen und Bescheiden
- d) Mitwirkung bei Betriebsprüfungen und Auswertung der Ergebnisse von Betriebsprüfungen hinsichtlich der unter a) genannten Steuern
- e) Mitwirkung in Einspruchs- und Beschwerdeverfahren hinsichtlich der unter a) genannten Steuern.

Der Wirtschaftsprüfer berücksichtigt bei den vorgenannten Aufgaben die wesentliche veröffentlichte Rechtsprechung und Verwaltungsauffassung.

(4) Erhält der Wirtschaftsprüfer für die laufende Steuerberatung ein Pauschalhonorar, so sind mangels anderweitiger schriftlicher Vereinbarungen die unter Abs. 3 Buchst. d) und e) genannten Tätigkeiten gesondert zu honorieren.

(5) Sofern der Wirtschaftsprüfer auch Steuerberater ist und die Steuerberatervergütungsverordnung für die Bemessung der Vergütung anzuwenden ist, kann eine höhere oder niedrigere als die gesetzliche Vergütung in Textform vereinbart werden.

(6) Die Bearbeitung besonderer Einzelfragen der Einkommensteuer, Körperschaftsteuer, Gewerbesteuer, Einheitsbewertung und Vermögensteuer sowie aller Fragen der Umsatzsteuer, Lohnsteuer, sonstigen Steuern und Abgaben erfolgt auf Grund eines besonderen Auftrags. Dies gilt auch für

- a) die Bearbeitung einmalig anfallender Steuerangelegenheiten, z.B. auf dem Gebiet der Erbschaftsteuer, Kapitalverkehrssteuer, Grunderwerbsteuer,
- b) die Mitwirkung und Vertretung in Verfahren vor den Gerichten der Finanz- und der Verwaltungsgerichtsbarkeit sowie in Steuerstrafsachen,
- c) die beratende und gutachtliche Tätigkeit im Zusammenhang mit Umwandlungen, Kapitalerhöhung und -herabsetzung, Sanierung, Eintritt und Ausscheiden eines Gesellschafters, Betriebsveräußerung, Liquidation und dergleichen und
- d) die Unterstützung bei der Erfüllung von Anzeige- und Dokumentationspflichten.

(7) Soweit auch die Ausarbeitung der Umsatzsteuerjahreserklärung als zusätzliche Tätigkeit übernommen wird, gehört dazu nicht die Überprüfung etwaiger besonderer buchmäßiger Voraussetzungen sowie die Frage, ob alle in Betracht kommenden umsatzsteuerrechtlichen Vergünstigungen wahrgenommen worden sind. Eine Gewähr für die vollständige Erfassung der Unterlagen zur Geltendmachung des Vorsteuerabzugs wird nicht übernommen.

12. Elektronische Kommunikation

Die Kommunikation zwischen dem Wirtschaftsprüfer und dem Auftraggeber kann auch per E-Mail erfolgen. Soweit der Auftraggeber eine Kommunikation per E-Mail nicht wünscht oder besondere Sicherheitsanforderungen stellt, wie etwa die Verschlüsselung von E-Mails, wird der Auftraggeber den Wirtschaftsprüfer entsprechend in Textform informieren.

13. Vergütung

(1) Der Wirtschaftsprüfer hat neben seiner Gebühren- oder Honorarforderung Anspruch auf Erstattung seiner Auslagen; die Umsatzsteuer wird zusätzlich berechnet. Er kann angemessene Vorschüsse auf Vergütung und Auslagenersatz verlangen und die Auslieferung seiner Leistung von der vollen Befriedigung seiner Ansprüche abhängig machen. Mehrere Auftraggeber haften als Gesamtschuldner.

(2) Ist der Auftraggeber kein Verbraucher, so ist eine Aufrechnung gegen Forderungen des Wirtschaftsprüfers auf Vergütung und Auslagenersatz nur mit unbestrittenen oder rechtskräftig festgestellten Forderungen zulässig.

14. Streitschlichtungen

Der Wirtschaftsprüfer ist nicht bereit, an Streitbeilegungsverfahren vor einer Verbraucherschlichtungsstelle im Sinne des § 2 des Verbraucherstreitbeilegungsgesetzes teilzunehmen.

15. Anzuwendendes Recht

Für den Auftrag, seine Durchführung und die sich hieraus ergebenden Ansprüche gilt nur deutsches Recht.